

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	G.J.S. van Meerveld	Datum	6 juli 2023
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	11388347
E-mail	schelte.van.meerveld@utrecht.nl	Onderwerp	Minimumloon 14 euro bij aanbestedingen
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Inkoop, Financiën

Geachte leden van de raad,

Een minimumloon van €14 is nodig om rond te komen, ook met het oog op de recente forse stijging van de kosten voor levensonderhoud. Als gemeente hanteren we deze norm. Een dergelijk minimum zou via wetgeving en cao's geregeld moeten worden om in de volle breedte van kracht te zijn. Tot die tijd wil de gemeente zich ook zelf inspannen door met de toepassing van 14 euro bij aanbestedingen uitvoering te geven aan het coalitieakkoord en de motie, binnen de financiële en juridische mogelijkheden daartoe.

Op 3 februari 2022 is toegezegd, naar aanleiding van [motie 2022/07](#), u te informeren over de wijze waarop een minimaal uurloon van 14 euro bruto (hierna te noemen 14 euro) als uitgangspunt kan worden meegenomen bij aanbestedingen van (nieuwe) overheidsopdrachten. In deze brief informeren wij u over de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan het toegezegde en daarmee ook uitvoering geeft aan het coalitieakkoord.

Invulling 14 euro bij aanbestedingen

Om invulling te geven aan de motie, wordt de volgende definitie van een minimum uurloon van 14 euro gehanteerd. Deze is tot stand gekomen op basis van de verschillende juridische en financiële aspecten die bij dit onderwerp van belang zijn. Bovendien is het vanuit de uitvoerbaarheid belangrijk om goed af te bakenen en daarmee duidelijk te hebben om wat voor opdrachten dit gaat.

Het minimum uurloon van 14 euro bruto:

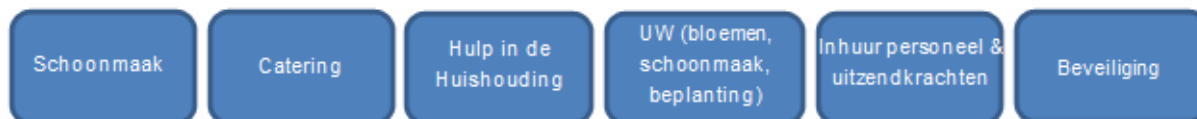
- Betreft het volwassenen (21+) uurtarief exclusief toeslagen, eindejaarsuitkeringen en andere bijkomende inkomsten. Verreweg de grootste groep is 21+. Daarbij leidt aanpassing van het minimumloon onder 21 jaar naar 14 euro tot een onevenredige toename van dat minimumloon.
- Wordt gehanteerd bij nieuwe aanbestedingen, lopende opdrachten worden buiten beschouwing gelaten, omdat die juridisch niet meer kunnen worden aangepast;
- Is alleen van toepassing op diensten waarbij de ureninzet expliciet wordt uitgevraagd in de aanbesteding. Het is niet van toepassing op overeenkomsten waarbij met een resultaatverplichting, aanneemsom of stuksprizen/ areaalprizen wordt gewerkt.

Burgemeester en wethouders

Datum 6 juli 2023
Ons kenmerk 11388347

- Heeft alleen betrekking op personeel van de leveranciers waarmee gemeente Utrecht een overeenkomst sluit. Het is niet van toepassing op onderaannemers, toeleveranciers, door de leverancier ingehuurd personeel, stagiaires of anders.

Op basis van de bovenstaande definitie zijn de volgende inkoopcategorieën van de gemeente Utrecht mogelijk geschikt voor het toepassen van de 14 euro bij aanbestedingen:

Ten aanzien van de 'inhuur personeel & uitzendkrachten' en 'beveiliging' kan gemeld worden dat de 14 euro al geborgd is en er invulling wordt gegeven aan de motie:

- Beveiliging: In 2022 is besloten de beveiligers in te besteden en daarmee in dienst te nemen. Hierbij vallen zij onder de gemeente cao en is de 14 euro geborgd.
- Inhuur personeel en uitzendkrachten: contracten zien erop toe dat medewerkers vergoed worden conform de gemeente cao. Hiermee is de 14 euro geborgd.

Voor de HbH (Hulp bij Huishouding) geldt dat die via een zgn. vierkantfinanciering bekostigd wordt. Hiervoor wordt de cao (in dit geval VVT) gevolgd. Op basis van het meest recente onderhandelingsresultaat is de verwachting dat vanaf 1 oktober 2024 het bruto uurloon standaard boven de €14 zal liggen. Voor andere aanbestede diensten die hetzelfde worden bekostigd (vierkantfinanciering) en in aanmerking zouden komen, geldt ook dat deze een eigen cao traject volgen. Voor de meeste van die overeenkomsten geldt daarnaast dat de lopende overeenkomsten langdurig, op dit moment tot in 2028, zijn afgesloten.

De geldende wet- en regelgeving zijn bepalend voor de wijze waarop de aanbestedingen van de gemeente worden vormgegeven. Hierbij moet rekening gehouden worden met de beginselen van behoorlijk bestuur (o.a. vertrouwensbeginsel) en de leidende aanbestedingsrechtelijke beginselen (non-discriminatie, gelijkheid, transparantie en proportionaliteit) die bepalend zijn voor o.a. de eisen en wensen die de gemeente kan stellen. Daarnaast is het verhogen van het minimum uurloon van invloed op de financiële omvang van de contracten. Op basis van de juridische en financiële aspecten wordt op de volgende drie lagen uitvoering gegeven aan de 14 euro.

1. Uitbesteden of inbesteden: Voorafgaand aan opdrachten binnen de geschikte inkoop categorieën wordt bepaald of deze geschikt zijn voor inbesteden. Een voorbeeld hiervan is de wijze waarop momenteel de beveiliging is inbesteed. Wanneer besloten wordt om tot inbesteden over te gaan is de 14 euro geborgd omdat dit onderdeel is van de gemeentelijke cao. Dit is een belangrijke invulling van de 14 euro, omdat we hiermee de zekerheid waarmee mensen dit loon zullen ontvangen ook echt kunnen borgen.
2. Stimuleren bewustwording van de markt: De gemeente Utrecht zorgt binnen al haar mogelijkheden voor actieve communicatie richting de markt over de 14 euro en het belang om dit op te nemen in de arbeidsvoorwaarden. Dit wordt onder ander opgenomen in formats en wordt als onderwerp meegenomen in de periodieke marktontmoetingen. Hiermee vergroot de gemeente de bewustwording bij marktpartijen en stimuleert hen om de 14 euro als norm te stellen en op te nemen in hun arbeidsvoorwaarden.
3. Toepassen 14 euro bij aanbestedingen: Binnen de geldende wet- en regelgeving kan de 14 euro op toegepast worden bij geschikte aanbestedingen onder de Europese drempel. Boven de drempel zijn er tevens beperkte mogelijkheden en juridische onzekerheden om 14 euro mee te

Burgemeester en wethouders

Datum 6 juli 2023
Ons kenmerk 11388347

nemen in de gunningscriteria. Het is vooraf onduidelijk op welke wijze de markt reageert op de 14 euro bij aanbestedingen boven en onder de drempel. Het risico is dat leveranciers gedurende de aanbesteding klachten of beroep bij de rechter kunnen indienen of wellicht helemaal niet inschrijven.

Voor de uitvoering van laag 3 bestaat nog weinig zicht op de mate waarin financiële en juridische risico's zich daadwerkelijk zullen voordoen, omdat die pas blijken bij het uitvoeren van een aanbesteding. Bovendien is voldoende financiële dekking noodzakelijk. Momenteel is er onvoldoende inzicht in de mate waarin financiële dekking is voor toepassing van de 14 euro toe te passen bij aanbestedingen. Dit zijn te wegen risico's bij het opstellen van de aanbestedingsaanpak.

In het derde kwartaal wordt gestart met het onderzoeken van mogelijk geschikte aanbestedingen. Zo ontstaat meer duidelijkheid over de financiële impact en overige risico's en kan een eventuele aanvullende budgetvraag worden betrokken bij de Voorjaarsnota 2024. Hiermee zetten we als gemeente Utrecht op dit moment een stap verder van veel andere gemeenten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,